

Teatriliidu tegevusest 2012 – 2016

Näitlejate ühendused, olgu siis teatritegemiseks või ametiõiguste kaitseks, on Euroopas olnud läbi aegade sarnased. Ikka on olnud tarvis kedagi volitada oma erialalisi huve kaitsma Võimu ja Raha eest. Eestis kõneldi koostöövajadusest juba harrastusteatri aegu. Lootus oma riiki ja oma teatrit ise korraldada tõi poliitiliselt segastest ja majanduslikult vaestest oludest hoolimata kokku kaks teatrikongressi: 1917. ja 1919. aastal. Otsustati luua Eesti Kutseliste Teatritegelaste Ühing, mis jäi ajalooüldmuse varju.

1940. aastail tuli juba laabuma hakanud tegevus katkestada. 1945. aastal võis kõne alla tulla ainult ENSV Teatriühing, mille esimeheks valiti Ants Lauter. Teatriinimeste kutseorganisatsioonil puudus Nõukogude Liidus jäik üleliiduline tsentraliseeritus (mille all kannatasid näiteks kirjanike, heliloojate jt loomeliidud). Tasa ja targu, võimalusi kompides hakati ühingu oma tootmistegevust arendama ja saadi seeläbi toetada ka loovüritusi.

NB! Ühingu loojate hulgas oli naisi ja mehi, kes muutunud poliitilises süsteemiski püüdsid jätkata kavandatud suundumusi, mis enne sõda aja lühiduse tõttu pooleli jäid, st kõigi teatriga seotud loovalade ühendamist ühingu katuse alla. Ka teatriinimeste erialase lugemisvara kirjastamist, enesetäiendamist, puhkuse ja vanaduspäevade hõlbustamist.

1985. aastal Nõukogude Liidus alanud muutuste tuultes hakkas murenema ka loomeliitude bürookraatlik ja tsentraliseeritud struktuur. Loomeliidud demokratiseerusid ühiskondlikest organisatsioonidest esimestena ning 1987. aastal kerkis teatrirahva jaoks päevakorda küll üleliidulise, aga oma ülesehituselt ja tegutsemispõhimõttelelt demokraatlikuma loomeliidu loomine. Esimeheks valiti Mikk Mikiver.

1990. aastate saabudes algas lavastajate, näitlejate, kutseliste tantsijate ja tehniliste töötajate koondumine erialaorganisatsioonidesse.

1992. aastal astus Teatriliit ametiühingute keskorganisatsiooni TALO.

20 aastat tagasi, aastal 1996 allkirjastasid erialaliidud ühinemislepingu. Ametiühingute seaduse §7(1) alusel ühinesid Eesti Näitlejate Liit, Eesti Lavastajate Liit, Eesti Teatrijuhtide Liit, Eesti Lavastuskunstnike Liit ning Eesti Kutseliste Tantsijate Liit ametiühingute liiduks nimega Eesti

Teatriliit. See tähendas, et need liidud tunnustasid Eesti Teatriliidu põhikirja ja ühinesid selleks, et:

1. Hoida, säilitada ja arendada eesti teatrikultuuri, tõestada ja propageerida selle vajalikkust ühiskonnale ning tagada sellele riiklik toetus ühiskondlike kokkulepete kaudu;
2. Pidada üleriigilisel tasandil läbirääkimisi töö tasustamist ja tingimusi puudutavates küsimustes;
3. Teha koostööd seadusandliku initsiatiivi õigust omavate organitega vajaliku seadusandluse täiustamiseks, et parandada liikmeskonna positsiooni tööturul;
4. Koordineerida teatritöötajate erialast koolitust ja pidada järelevalvet riikliku tellimuste üle;
5. Kaitsta oma liikmete teatrialasest tegevusest tulenevaid varalisi ja mittevaralisi õigusi autoriõiguse seaduse mõistes;
8. Töötada välja teatritöötajate süsteemsed palgakorralduslikud alused.

Eesti Teatriliidu põhikirjas sätestatud eesmärkide saavutamiseks pidasid allakirjutanud organisatsioonid vajalikuks luua Eesti Teatriliidu palgaline büroo, mis:

1. Hooldaks Eesti Teatriliidule Tallinna linna poolt rendile antud maja Uus tn 5;
2. Abistaks lisaks ühiste ülesannete täitmisele ka kõiki Eesti Teatriliidu moodustanud organisatsioone nende tegevuses;
3. Hooldaks Teatriliidu puhkekodusid (mille kasutamise tingimused ja tariifid sätestab volikogu) ning kalmistuid.
4. Annaks välja teatriraamatuid ning ühistegevuseks vajalikke infomaterjale.

Kuidas on täidetud Teatriliidu põhikirjalisi ülesandeid aastatel 2012 – 2016, mil juhatuse koosseisu on kuulunud Gert Raudsep, Peeter Raudsepp, Rein Oja, Anu Lamp, Jaanika Juhanson, Vahur Keller, Jaak Allik, Dmitri Harchenko, Heli Veskus, Ene-Liis Semper, Hillar Sein, Priidu Adlas, Malle Viirma ja vastutava sekretärina töötas Riina Viiding?

1. Oleme osalenud Eesti etenduskunstide arengukava 2013-2020 koostamisel. Dokument on juhiseks nii valdkonnas tegutsejatele kui avalikule sektorile. Arengukavaga kaasneb iga-aastane tegevuskava, mille koostamise ja täitmise eest vastutavad Eesti Etendusasutuste Liit, Eesti Teatriliit, Eesti Teatri Agentuur ja EV Kultuuriministeerium.

EV Riigikogu poolt vastu võetud raamdokumendis „Kultuuripoliitika põhialused aastani 2020“ on ühe eesmärgina sõnastatud kgh-ga kultuuritöötajate miinimumtöötasude tõstmine riigi keskmise palga tasemele, mis on üks Teatriliidu põhieesmärke. Ühtlasi tähendab see teatritöötajate palgasüsteemi koostamise lõpetamist ning kvalifikatsiooni- ehk kompetentsi- ja oskuste põhiste astmepalkade kinnitamist erialaliitude, etendusasutuste liidu ja kultuuriministeeriumiga.

2. Praegu ettevalmistamisel olevasse etendusasutuste seaduse muutmise seaduses oleme pidanud vajalikuks sätestada, et kõik riiklikku toetust saavate etendusasutuste tegevjuhid oleksid perioodiliselt valitavad avaliku konkursi teel ja et teatrite rahastamissüsteemis leitaks võimalus teatrikõrgkoolide diplomilavastuste riigipoolseks finantseerimiseks. Ettepanekuna on sisse toodud Teatriliidu poolt 2000. aastal kultuuriministeeriumile ja teatriavalikkusele tutvustatud AITA ehk arvestusliku inimtööaasta põhine rahastamissüsteem ning ettepanek etendusasutuse seaduse eelnõu alusel kehtestada kultuuriministri määrus, mis sätestaks AITA väärtuse arvestamise alused, sh teatritöötajate töötasustamise põhimõtted.

AITA ehk arvestusliku inimtööaasta põhise rahastamismudeli (mille nõ maaletooja ja ”isa” oli 2000. aastal tookordne teatriliidu esimees Rein Oja) kinnistumine ja areng vajab teatritöötajate palgasüsteemi sisseseadmist ja sidumist AITA-ga. See tähendaks kõigi teatrites olevate töökohtade jaotamist palgagruppideks ning igale grupile kvalifikatsioonipõhise miinimumpalgamäära kehtestamist ja garanteerimist. Et ametiühingu ja valitsuse töötasuläbirääkimised ei jääks ainult valitsuse poolt etteantud numbrite üle vaidlemiseks, on oluline leppida kokku palgamaatriksis, mis muudab läbirääkimised tulemuslikuks, töötajatele reaalselt palgakasvu andvaks tegevuseks ning aitab kaasa teatrisiseste palgavahede normaalsemaks muutmisele.

Valitsusega toimuvate palgaläbirääkimiste aluseks tuleb võtta AITA tegelik rahaline väärtus, mis võimaldaks nii teatriliidul kui ka etendusasutuste liidul kõnelda koos ja samas keeles. Ainus võimalus AITA-süsteemi õiglaseks rakendamiseks on sõlmida palgamaatriksi kolmepoolne kokkulepe etendusasutuste liidu, teatriliidu ja kultuuriministeeriumiga vahel. Kui riik annab raha, siis tal on õigus nõuda, kuidas etendusasutus seda raha kasutab. Ta saab seda öelda ka eraetendusasutusele, sest kui riik toetab teatreid kokkulepitud alusel, siis peavad toetust saavad institutsioonid seda nõuet täitma.

Palgamaatriksi kehtestamine tagaks valitsuse ja kultuuritöötajate esindusorganisatsiooni TALO vahel sõlmitud töötasu kokkulepete täitmise, mille sõlmimisel on lähtutud dokumendist „Kultuuripoliitika arengusuunad aastani 2020“.

3. Teatritöötajate töötasu kokkulepped.

2017. aastal taotles TALO 13, 5% alammäära tõstmiseks, milleks on 942 eurot ja vähemalt 10% teiste astmete tõstmiseks.

Palgafondi tõus puudutab riigieelarvest palka saavaid kultuuritöötajaid. Need on riigiasutuste, avalik-õiguslike institutsioonide, sihtasutuste ja maakonnaraamatukogude riigilt palka saavad, kõrgharidusega, kõrgema kutsekvalifikatsiooniga või kõrgharidusnõudega võrdsustatud spetsiifiliste eriteadmistega kultuuritöötajad.

Riik peab kultuuritöötajate miinimumpalka jõuliselt tõstma, sest vastasel korral ei täida me endale kultuuripoliitika alusdokumendiga „Kultuuripoliitika põhialused aastani 2020“ võetud kohustusi, mille kohaselt peavad kõrgharidusega kultuuritöötajate sissetulekud täistööaja korral jõudma aastaks 2020 Eesti keskmise palga tasemeni.

Teatriliit on ametiühinguliidu TALO ja valitsuse vahel peetud palgaläbirääkimistel küsinud teistele astmetele proportsionaalselt töötasufondi juurde, vähemalt 10%.

Tunnustame Indrek Saart, kes on kaitsnud seda seisukohta nii rahandusministeeriumis kui ka valitsuse istungitel ning kes on olnud kultuuriministrina oma valdkonda jõuliselt toetav ja edasiviiv, sotsiaalpartneritega dialoogi oluliseks pidav minister.

4. Kvalifikatsioonipõhiste ehk kõrgema kutsekvalifikatsiooniga astmepalkade kokku leppimine etendusametite liidu ja kultuuriministeeriumiga. Teatriliit on riiklikult loodud institutsiooni, Kutsekoja, poolt kinnitatud etenduskunstide tugiteenuste kutse andjaks, kutsestandardite koostajaks ning kutseksamite korraldajaks ja atesteerijaks juba aastast 2004 järgmiste erialade osas: dekoraatorid, kunstnik-dekoraatorid, lavamehed, lavameistrid, juhtivlavameistrid, valgustajad, valgusmeistrid ja valguskujundajad.

2015. aastal uuendati kutseandmisõigust kuni 2019. aastani.

Eesti Teatriliidu kutsekomisjoni on püütud kaasata võimalikult lai teatrierialadega seotud inimeste ring. Soovime kutsesüsteemi kinnitumist teatrisüsteemi osaks, kasvatada

kvalifitseeritud loovtehnilist tööjõudu ning aidata kaasa teatritehniliste erialade hea maine ja töötajate õiglase palga kujundamisele Eestis.

Ühine eesmärk on sõnastatud teatriliidu, tehniliste töötajate ühenduse ja Viljandi kultuuriakadeemia teatrikunsti visuaaltehnoloogia õppetooli poolt.

5. 2014. aastal aitas Teatriliit taaskäivitada soikunud tehniliste töötajate ühendust. Oluline koostööpartner on siin taas Viljandi kultuuriakadeemia etenduskunstide osakonna visuaaltehnoloogia õppetool.

Tehniliste töötajate liitu on nõustunud alates 2015. aastast vedama õppetooli juhataja Eve Komissarov. Oma panuse töö käivitamiseks, uute kutsestandardite koostamisse ja kutseeksamite vastuvõtmisel on andnud Sirli Bergström, Roland Leesment, Külli Root, Margus Vaigur, Taivo Pahmann, Külliki Falkenberg, Toivo Kaev, Kadri Varblane, Tauno Makke, Anton Kulagin, Liina Unt, Rein Neimar, Lilja Blumenfeld, Rosita Raud, Kersti Rattus, Evelin Vassar, Liina Laigu.

Oleme korraldanud kutseeksameid dekoraatoritele, valgustajatele, lavameistritele.

6. Täna kuulub teatriliitu 7 erialaorganisatsiooni ning meie liikmeskonna hulgas on 11 suurema etendusasutuse töötajad. Erinevatesse liitudesse ja ühendustesse kuuluvad teatritöötajad on seotud ühise eesmärgi nimel – luua kunstiliselt kõrgväärtuslikke lavatöid. Kõik lavastuse osalised, sh tehnilised töötajad, peavad olema professionaalsete oskustega ja õiglase töötasu kaudu motiveeritud. Nii sünnib üksteist toetav lavapartnerlus ning jagub erialaselt kompetentseid tehnilisi töötajaid kõikidesse teatritesse. Astmepalga süsteem annaks töötajatele kindluse ning võimaluse pürgida paremate töötulemuste ja kvalifikatsiooni saavutamisel kõrgemale töötasu astmele.

7. Teatriliit algatas kultuuriministeeriumi kaudu sotsiaalmaksu summeerimise võimaldamise ravikindlustuse saamiseks mitme võlaõigusliku lepinguga töötavale isikule, kellele ainult ühe tööandja makstav sotsiaalmaks ei taganud ravikindlustust. 1. jaanuarist 2015 jõustus ravikindlustuse tagamine kuupõhise sotsiaalmaksu summeerimise põhimõttel. Seadus ei lahenda loovisikute ja teiste ebaregulaarset sissetulekut saavate isikute ravikindlustuse probleemi optimaalselt.

Vabakutselistel loovisikutel peaks sõltumata nende tegevusvormist olema õigus ja võimalus olla hõlmatud ravikindlustusega, kui nad suudavad oma loometegevusega teenida tulu mahus,

mis võimaldab katta kokkulepitud miinimummakse hoolimata sellest, et see jaotub kuude lõikes ebahühtlaselt.

Töötamise registri rakendamisega peab olema tehniliselt võimalik ühildada Eesti haigekassa ning maksu- ja tolliameti andmebaasid, millest nähtuks sotsiaalmaksu laekumine kogu aasta jooksul tervikuna, mis võimaldaks seda aastapõhiselt ajatada ja summeerida. Sellisel juhul oleksid ravikindlustusega hõlmatud ka need isikud, kes saavad tasu ebaregulaarselt, kuid kelle eest tööandjate ja tellijate poolt aasta jooksul makstud sotsiaalmaks võimaldab aasta peale kokku katta kokkulepitud miinimummakse. Probleem ei piirdu mitte üksnes vabakutseliste loovisikutega, vaid on aktuaalne paljudes teisteski töövaldkondades.

Ettepanek on saadetud kultuuriministrile 2016. konsultatsioonide algatamiseks.

8. Teatriliidu eesmärgiks on kaitsta oma liikmete teatrilasest tegevusest tulenevaid varalisi ja mittevaralisi õigusi. Võtame osa koos loomeliitudega osa justiitsministeeriumi poolt ettevalmistatava autoriõiguse seaduse muutmise seaduse ettevalmistamisest. Justiitsministeeriumi poolt ette valmistatava autoriõiguse seaduse eelnõuga on oluliselt piiratud autori isiklike õiguste ulatust. Toetame koos teiste loomeliitudega seisukohta, et: autori isiklik õigus teose puutumatusle on esikohal. Isegi pärast varaliste õiguste loovutamist on autoril õigus vaidlustada igasugune teose muutmise, kui teose autor ei ole andnud selleks eelnevalt kirjalikku nõusolekut. Seda seisukohta on teatriliit kaitsnud justiitsministeeriumi ja loomeliitude vahelistel seaduse muutmise seaduse aruteludel.

9. Kultuurkapitali toel tegeleb teatriliit aastaringselt aastaauhindade žüriide (kokku üle 60 inimese) töö kureerimise, statuutide korrigeerimise ning auhindade väljaandmisega. Varasemalt välja antud 2 sõna-, muusika-, balleti- ja tantsulavastuse eriauhinna asemel antakse alates 2015. aastast välja ühisžürii poolt määratud etenduskunstide ühisauhinda, kuna viimastel aastatel on kasvanud nende lavastuste hulk, kus on üsna võrdselt kasutatud väga erinevaid väljendusvahendeid. Asjakohase ettepaneku tegi Evelyn Raudsepp. Auhind antakse välja eelmise kalendriaasta loomingu eest ning selle eesmärgiks on tunnustada erinevaid etenduskunste ehk sõna-, muusika-, balleti-, multimeediumi ja tantsuteatrit põimivaid lavastusi, mis oma otsingulisuses avardavad teatrikunsti väljendusvahendeid.

Juhatus kinnitas aasta lavastuse auhinda asendanud teatrikunsti eriauhinna statuudi. Auhind antakse erilise teatrikunstisündmuse eest, mida ükski teine auhinnastatuut ei hõlma. Auhinda antakse välja alates 2016.

Teatriuurijate ja-kriitikute ettepanekul kinnitati ka Reet Neimari nimelisele kriitikaauhinnale oma statuut ja žürii moodustamise tingimused.

10. Teatriiit jätkab kultuurkapitali toel kirjastustegevust. Suurim töö on Eesti Teatri Biograafilise leksikoni 2. täiendatud väljaande (esimene väljaanne ilmus raamatuna 2000 tiraažis) koostamine esialgu veebipõhiseks andmebaasiks ja hiljem võib-olla ka raamatuks. Töö peaks valmima 2017. aasta lõpus / 2018 alguses.

ETBLi peatoimetaja on Luule Epner, tegevtoimetaja Ene Paaver. Väljaannet koostatakse autoriõiguslases koostöös MTÜga Entsüklopeedia.

Esimene märksõnastiku versioon koostati 2011. aastal, sellest ajast alates on aga lisandunud uusi olulisi artiste jt, kes on jooksvalt märksõnastikku lisatud. Et leksikon oleks ajakohane ja andmed õiged (nt eludaatumid) ning ka värsked (uued rollid, preemiad), on vaja veebiväljaannet hiljem jooksvalt täiendada ja seda hakkab tegema Eesti Teatri Agentuuri toimetaja. Tema tööks on leksikoni *täiendamine*, kuid leksikoni *valmimise* protsess jätkub välja kujunenud mudeli järgi kuni ettenähtud märksõnade lõpetamiseni 2017. aasta lõpul.

Kahe koosoleku vahelisel ajal on ilmunud **12** uut raamatut:

1. **Teatrielud 2010** (ilmus 2012), **2011** (2013), **2012**, **2013**, **2014**, **2015**. Koostajad vastavalt Madis Kolk, Jaak Allik, Hedi-Liis Toome, Liina Unt, Kristel Pappel, Ott Karulin, Leenu Nigu. Kroonikaosa koostajad Aivi Reimand, Tiina Ritson, Tiia Sippol. Aastaraamatut antakse alates 2012 välja koostöös Eesti Teatri Agentuuriga, kelle ülesandeks on teatrikroonika kogumine ja kogutud osalise teatristatistika avaldamine raamatus.

2. Isikuraamat „**Juta Lehist**“. Koostöös kutseliste tantsijate loomeliidu ja Tallinna ülikooliga. Autorid Juta Lehist ja Regina Herodes.

3. Sarjast Teatrikoolid: „**ENSV Teatriühingu Lavakunsti Stuudio 1961 – 1971**“. Koostajad Anne Margiste ja Anne Tuuling.

4. „**Eesti Riiklik Teatriinstituut. 1946 – 1951**“. Autor Maimu Valter.

5. „**Tallinfilmi**“ **filminäitlejate õpestudio**“. Autor Õie Orav.

6. **Anatoli Efros. „Lavastaja kutse. Valimik kirjutisi teatrist“**. Koostanud ja tõlkinud Ingo Normet).
7. **„Eesti sõnateater 1965 – 1985“**. I osa (koostöös Underi ja Tuglase Kirjanduskeskusega). Peatoimetaja Piret Kruuspere
8. **„Lavastajaraamat II: 8 intervjuud eesti lavastajatega“**. Koostanud Ingo Normet.
9. **„Velda Otsus – nimi eesti kultuuris“**. Autor Pille-Riin Purje.
10. **„Lavast ja lavatehnikast“**. Autor Jaan Mikkel.
11. **„Mati Palm Slancio della Voce“**. Autor Allan Vurma.
12. **„Erich Kõlar. Kuulake ennast muusikasse“**. Koostaja Jaak Viller.

11. Sihtasutuse Eesti Teatri Festival ühe asutajana on Teatriliit ka 21 aastat Tartus toimuva draamafestivali üheks korraldajaks. Sihtasutuse nõukogus esindas teatriliitu kuni 2014. aastani Ain Lutsepp ja alates 2014. aastast Jaak Allik. Aastatel 2010-2015 toimus festival kuraatorifestivalina ning festivali programmi koostajaiks olid erinevate teatrierialade esindajad: Madis Kolk, Anu Lamp, Priit Raud, Iir Hermeliin, Tõnu Õnnepalu ja Peeter Raudsepp.

2015. aastal korraldasid Eesti Teatri Agentuur ja SA Eesti Teatri Festival konkursi festivalile uue kontseptsiooni leidmiseks, mille võitis Tartu Uue Teatri poolt pakutud ideekavand. Alates 2016. aastast on festivali kunstiliseks juhiks Ivar Põllu ja tegevjuhiks Maarja Mänd. Sel aastal toimuski festival uue kontseptsiooni pilootprojektina, mille kohaselt võiksid osalevad teatrid Tartus viibida mitmel päeval ning näidata oma repertuaarist rohkem kui ühte lavastust, mis võimaldaks festivalile taas anda ka teatrirahva sügise kohtumispaiga funktsiooni. Seekordsel festivalil osales 15 eesti teatrikollektiivi, kes andsid 23 lavastusega 47 etendust ning kokku toimus nädala jooksul Tartus 71 avalikku teatrisündmust.

Uus kontseptsioon näeb ette ka draamafestivali ning teatrigentuuri poolt sel aastal juba kolmandat korda toimuva *Draamamaa-weekendi* ehk välismaistele produtsentidele korraldatava *showcase'i* koordineeritud organiseerimist, draamafestivali järelfestivali korraldamist kevadel mõnes maakonnalinnas ning väliskriitikute mitmepäevaste külaskäikude korraldamist erinevaise Eesti teatritesse.

Teatriliidu juhatus toetas draamafestivali ning selle jätkuirituste läbiviimist uue kontseptsiooni alusel ning ootab kultuuriministeriumilt koos kultuurkapitali ja Tartu linnaga festivali finantseerimise stabiilsuse ja järjepidevuse tagamist.

12. Kultuurkapitali toel on Teatriliidu hooldada teatritegelaste matmispaigad Metsakalmistul ja Siselinna kalmistul Tallinnas ning Raadi kalmistul Tartus. 2015 sai valmis Metsakalmistu laiendusprojekt.

13. Teatriliidul on praeguseks alles 2 suvekodu Lahemaal: Koolimäe ja Laheküla, mis soetati teatriühingu ettenägelike juhtide poolt juba 1969. aastal. Kolmas suvemaja, looduslikult ilusaimas paigas, Pedassaares asuv kuulus ametlikult Vene sõjaväele, kuid oli teatriühingule piduliku dokumendiga üle antud *igaveseks kasutamiseks*. Maja läks riigikorra vahetumisel üle Eesti riigile, nii nagu kõik Vene sõjaväele kuulunud ehitised.

Oleme tegelenud Koolimäe puhkemaja renoveerimisplaaniga alates 2006. aastast. Koolimäe loomemaja rekonstrueeritakse nüüdseks juba kolmanda täiendatud projekti järgi. Projekteerijad on arhitektuuribüroost Esplan. Loodame maja avada 2017. aasta kevadel. Loomemajast räägib üksikasjalikult projektijuht Aivar Mäe, kelle jõulisel eestvedamisel on tehtud projektis oluliselt kasulikke muudatusi. Täname Ene-Liis Semperit, kelle tähelepanelik kunstnikusilm tegi maja visuaalsesse kujusse olulise täienduse. Täname Paavo Nõgest ja kultuuriministeriumi, kelle abita oleks jäänud projekt paberile.

Täname Margus Vaherit, kelle hool ja tähelepanelikkus on aidanud üleval hoida veidi viletsamas seisus, kuid siiski kaunis paigas asuvat suvekodu Lahekülas.

14. Meilt saavad kõik liikmed soovi korral tasuta juriidilist abi.

15. 2012. aastal asutatud teatriliidu gild tegeleb loovisiku raamatupidamise ja maksuametiga, maksab loovisiku maksud ja kindlustab seeläbi loovisiku sotsiaalsed garantiid. Sõlmib kolmepoolse lepingu teatri, loovisiku ja gildi vahel.

16. Me koordineerime senioride ühenduse tegevust. Täname teatriliidu ja ühenduse poolt Aarne Üksküla, kelle suuremeelne toetus ühendusele aitas väga paljusid tervisega hädas olevaid kolleege. Täname Juris Žigursit, kes on olnud senioride ühenduse kindel eestseisja.

7. Peame ja täiendame teatriliidu liikmete registrit, infolisti ja sotsiaalmeediagruppi, mille kaudu informeerime liikmeid liidu tegevusest ning koostööpartnerite tegemistest.

18. Teatriliidu maja pidamine, välja rentimine proovide, seminaride, etenduste tarbeks oma liikmetele.

Oleme saanud linnale kuuluvas Uue tänava majas olla rentnikud alates aastast 1991. Sellest 10 aastat tasuta, järgmised 10 aastat äärmiselt madala rendiga ning alates 2017. aastast samuti linna kõige madalama rendiga, mis aga on meile siiski märkimisväärne hinnatõus. Teatriliidul on lubatud pidada majas allüürilistena ainult teatrivaldkonnaga seotud institutsioone.

Muidugi oleks suurepärane, kui teatriliit suudaks seista omil jalgel nagu seda aastatel 1945-1987. Tollal toetas teatriliidu igapäeva tegevust just selleks otstarbeks loodud abistav tootmisettevõtte ehk ENSV Teatriühingu Tööstuskombinaat. Selle kadumisega 1987. aastal kadus teatriliidu finantseerimisest kindel alus. Mittetulundusühinguna ei ole meil võimalust saada tulu ettevõtlusest, et taastada kunagine finantsiline sõltumatus. Teatriliidu sissetulekuteks on liikmemaksud ja kultuurkapitali poolt eraldatud sihtotstarbelised tegevustoetused. Soovime jätkuvalt kasutada Uue tänava maja, mis võiks kujuneda mitmeid teatriorganisatsioone kooshoidvaks Teatri majaks.

Täname kultuurkapitali seniste tegevustoetuste eest nii teatriliidule kui erialaliitudele.

Muuhulgas: Teatriliit on kultuurkapitali seaduse (1995), loomeliitude ja loovisikute seaduse (2004) üks algatajatest ja ettevalmistajatest.

Lõpetuseks.

Teatriliit on ellu kutsunud erialaliitude ja -ühenduste katusorganisatsioonina ning talle on pandud täitmiseks kindlad põhikirjalised ülesanded. Mida tugevamad on erialaliidud, seda kindlamil jalgel seisab Teatriliit.

Kui lugeda 1936. aasta näitlejate liidu lepingus sõnastatud ülesandeid, siis need on samasisulised, mis teatriliidu ja erialaliitude praegu kehtivates põhikirjades on nimetatud: ... "kaitsta liikmete kutsehuvisid, tõsta liikmete tööväärtust ja taset, parandada palgaolusid, asutada puhke- ja vanadekodusid".

Täname juhatuse ja volikogu liikmeid. Täname teid, revisjonikomisjoni liikmed Eneken Triisa, Anne Margiste, Roland Leesment, Monika Larini. Täname Eesti Etendusasutuste Liitu koostööpartnerluse eest.

Kõiki teatriliidu töötajaid ja liikmeid, kes on olnud osalised teatriliidu tegemistes.